

[Statsministeren.]

industri til at være en betydningsfuld eksportindustri, samtidig med at den har mødt voksende konkurrence på hjemmemarkedet som følge af den fuldstændige liberalisering. Landbruget står midt i en gennemgribende rationalisering og strukturtilpasning, og også inden for handelen er der i disse år sket store forandringer.

I landbruget er den fremmede medhjælp på 10 år reduceret fra 167.000 helårsarbejdere til 58.000, og det samlede arbejdsforbrug i landbruget er faldet fra 337.000 helårsarbejdere til 198.000. Da produktionen samtidig stort set er uændret, indebærer dette en forøgelse af arbejdsproduktiviteten i dansk landbrug på over 5 pct. om året — jeg skulle tro på ca. 5,5 pct. om året. Det er dygtigt udført arbejde.

Noget lignende er sket i industrien. Her er det sværere at finde pålidelige tal for produktivitetens udviklingen; men man kan få et vist indtryk af udviklingen i arbejdsproduktiviteten ved at sammenligne udviklingen i industriens bidrag til bruttonationalproduktet målt i konstante priser med antallet af anvendte arbejdstimer. Hvis vi udfører en sådan beregning, med al den usikkerhed den indebærer, viser det sig, at den årlige stigning i produktiviteten i industrien i 1950-55 lå lidt over 3 pct., i 1955-60 lidt over 4 pct. og i 1960-65 lidt over 5 pct. Altså også i industrien har der været tale om en stadig bedre og mere effektiv arbejdsindsats. Som sagt: man skal ikke tage alt for håndfast på de procenter, jeg har nævnt; men det er berettiget på grundlag af disse tal at drage den slutning, at produktivitetens fremgangen også i industrien fra årrække til årrække er blevet stadig stærkere, og denne udvikling er fortsat lige til de allerseneeste år. I 1964-66 viser samme beregning en produktivitetstigning pr. år på lidt over 7 pct. Her er der altså også gjort et godt arbejde fra erhvervenes og deres medarbejders side.

Vi kan også tage bygge- og anlægsgene. Her kan jeg pege på, at i faste priser er disse fags bidrag til bruttonationalproduktet steget med ca. 90 pct. i det sidste tiår, men beskæftigelsen er kun steget med et par og fyrrer procent, altså også på dette udprægede hjemmemarkedsområde er der sket en betydelig forbedring i produktiviteten, en såre påskønnelsesværdig indsats.

Trods de vanskeligheder, vi har mødt på eksportmarkederne, har vi i modsætning til de fleste lande i Vesteuropa haft en fortsat produktionsfremgang. Endnu i første halvår af indeværende år var produktionen i byerhvervene 4-5 pct. større end i første halvår i fjor. Det ser ud til, at stigningstakten, som det også blev nævnt af ordføreren for forespørgerne, vil blive noget lavere i resten af 1967. Der er næppe sket nogen yderligere fremgang i erhvervenes investeringer; men de befinder sig fortsat på et meget højt niveau, som giver grundlag både for en forøgelse af produktionskapaciteten og for en fortsat rationalisering.

Det er denne således dokumenterede udvikling i produktionskapacitet og effektivitet, der må fortsættes. Når afsætningsmulighederne igen forbedres på de udenlandske markeder, må vi, de danske erhverv, være rede til at levere voksende mængder af danske produkter. Det vil sige, at vort produktionsapparat må være i orden; det må være i orden både med hensyn til produktionskapacitet og effektivitet, og den fornødne arbejdskraft må være til stede i rette uddannelse og oplæring.

Hvorledes agter regeringen nu at gribe disse problemer an? Ja, først vil jeg fastslå, at arbejdsløshed ikke vil blive accepteret af regeringen som et middel i den økonomiske politik. Vort mål er uændret høj og stabil beskæftigelse, og heri er der ikke sket nogen ændring. Heller ingen del af landet vil blive undtaget herfra. Det vil sige, at arbejdsløsheden også skal bekæmpes i de dele af landet, hvor den på grund af manglende industriudvikling har tendens til at være størst.

Regeringen agter ikke at søge ethvert ledighedsproblem, hvor det måtte opstå, løst ved offentlige bygge- og anlægsarbejder. På visse områder kan det på kort sigt være et egnet middel til at imødegå midlertidige beskæftigelsesproblemer at sætte nødvendige bygge- og anlægsarbejder i gang, ikke mindst i de egne af landet, hvor industrialiseringen er for svag — det gælder i visse dele af Jylland, på Lolland-Falster og Bornholm — kan det være en nødvendig fremgangsmåde, der da også allerede er taget i brug.

På samme måde spiller byggeriet i alle dele af landet en væsentlig rolle for beskæftigelsen. Vi kan heldigvis glæde os over at have et meget stort byggeri i gang. Bolig-